

Minder hennepkwekerijen, evenveel problemen

Van onze medewerker

De integrale aanpak van hennepsteelt is succesvol, maar hypocriet. Bovendien hebben bestuurlijke maatregelen tegen hennepsteelters vaak het karakter van strafmaatregelen, zegt jurist Stef Bergmans. Een legaal circuit voor hennepsteelters neemt die schaduwkanten weg. Illegale teelt kan dan zonder scrupules keihard worden aangepakt.

Drie jaar geleden presenteerden de toenmalige ministers van Justitie, Binnenlandse Zaken en VWS een nieuwe aanpak van cannabiswekerijen. In de interdepartementale brief cannabisbeleid aan de Tweede Kamer, kortweg de Cannabisbrief, werd de zogenoemde integrale aanpak uit de doeken gedaan. Voortaan werken gemeenten, politie, Belastingdienst, woningcorporaties en energiebedrijven samen in handhavingconvenanten om een aantal ongewenste neveneffecten van het softdrugsbeleid uit te bannen, zoals de teelt van cannabis en het coffeeshoptoerisme.

genoeg mogelijkheden om hennepsteelters erg hard aan te pakken. De integrale aanpak in zijn meest uitgebreide vorm, dus ook met de toepassing van het bestuursrecht zoals in Rotterdam gebeurt, met de spoedeisende bestuursdwang waarbij de kosten van het ontruimen van een woning op de teler worden verhaald, gaat behoorlijk ver.

Te ver?

Naar mijn smaak wel. Bestuursdwang moet het karakter hebben van een maatregel, niet van een straf, daarvoor is het strafrecht bedoeld. Als een hennepkwekerij via spoedeisende bestuursdwang wordt ontruimd en de kweker de kosten van de ontruiming in rekening wordt gebracht, dan zit je voor een kleine kwekerij al gauw op een paar duizend euro. Het te snel aannemen van spoedeisend belang zet de normale procedure onder druk en neigt naar strafrechtelijke maatregelen. Een teler wordt dan geen mogelijkheid geboden om zelf de kwekerij te ontruimen, zoals bij gewone bestuursdwang gebeurt.

Spoedeisende bestuursdwang moet het karakter hebben van een maatregel, niet van een straf

Bij de integrale aanpak is de spoedeisende bestuursdwang een belangrijk instrument voor gemeenten. Als er sprake is van een spoedeisende reden om een hennepkwekerij te ruimen, zoals de brandveiligheid, dan hoeft de teler geen termijn te worden gegund om zelf de kwekerij te ruimen. Een gemeente kan dan zelf tot ontruiming overgaan en de kosten daarvan in rekening brengen bij de kweker. In het geval van hennepkwekerijen wordt vaak onterecht gebruikt gemaakt van spoedeisende bestuursdwang, zegt juridisch medewerker Stef Bergmans van Stassen & Gulikers Advocaten in Maastricht. In zijn boek *De juridische gevolgen van hennepsteelt in (huur)woningen* geeft hij een overzicht van alle juridische mogelijkheden die kunnen en worden ingezet bij de bestrijding van hennepsteelt.

Beschikt de overheid over voldoende juridische middelen om hennepkwekerijen effectief te bestrijden?

De integrale aanpak biedt meer dan

sende bestuursdwang wordt ontruimd en de kweker de kosten van de ontruiming in rekening wordt gebracht, dan zit je voor een kleine kwekerij al gauw op een paar duizend euro. Het te snel aannemen van spoedeisend belang zet de normale procedure onder druk en neigt naar strafrechtelijke maatregelen. Een teler wordt dan geen mogelijkheid geboden om zelf de kwekerij te ontruimen, zoals bij gewone bestuursdwang gebeurt.

Het spoedeisende karakter is in veel gevallen dus niet hard te maken?

Daar kun je inderdaad over twisten. Op grond van de Wet op de ruimtelijke ordening, de Wet milieubeheer en de Woningwet kun je een woning ontruimen omdat er bijvoorbeeld sprake is van brandgevaar, legionelbesmetting of omdat een kwekerij niet in overeenstemming is met de bestemming van de woning. Maar als je de stroom afsluit, kan iemand zijn kwekerij ook niet voortzetten, is eventueel brandgevaar geweken en is het spoedeisende belang verdwenen. Dan kan een teler op grond van gewone bestuursdwang worden gedwongen zelf de kwekerij af te breken.

Om die ergens anders weer op te bouwen.

Dat is natuurlijk een gevaar. Ik denk dat daar wel iets op te vinden is door bijvoorbeeld bepaalde essentiële spullen onklaar te maken als de kwekerij wordt ontdekt.

Stef Bergmans: 'Als je kwekerijen gedooft, kun je bereiken dat de teelt die in de coffeeshops terecht komt in ieder geval is geteeld met respect voor de wettelijke voorschriften. Dus dat de stroom eerlijk is betaald, er bij de kweek geen schadelijke stoffen zijn gebruikt, de kwekerij veilig is en er belasting over de inkomsten wordt betaald.' Foto: Annemiek Mommers

In uw boek zegt u eigenlijk dat het succes van de integrale aanpak een aantal ongewenste neveneffecten met zich meebrengt.

Ja. Omdat het aanbod daalt bij een gelijkblijvende vraag, stijgen de prijzen en wordt het nog winstgevender om cannabis te kweken. Dat is het afgelopen jaar ook gebeurd. De kiloprijzen stegen behoorlijk omdat er een wietcrisis was, zoals dat werd genoemd. Verder is het zo dat als je nu een kwekerij begint en de stroom eerlijk afreken in plaats van illegaal aftapt, je de klok erop gelijk kunt zetten dat je gepakt wordt. De energieleverancier registreert dan een verdacht hoge stroomafname en is op basis van de lokale handhavingconvenanten verplicht om dat door te geven aan de andere betrokken

partijen, zoals de politie, de verhuurder, noem maar op.

Voor de pakkans en de reikwijdte van de mogelijkheden om mensen te straffen is dat alleen maar goed. Maar daardoor besteden telers minder aandacht aan het veilig inrichten van een hennepkwekerij. Dat vergt grote investeringen, terwijl daar geen rekening mee wordt gehouden in de straf. Bij het bepalen van het wederrechtelijk verkregen voordeel uit de hennepkwekerij zou je daar rekening mee kunnen houden. Door die extra kosten bijvoorbeeld af te trekken, in plaats van alleen maar de afschrijvingen, zoals nu gebeurt.

Is dat niet de wereld op zijn kop? Het kweken van cannabis is toch verboden?

De integrale aanpak van hennepsteelt brengt de inconsistentie en hypocrië van het softdrugsbeleid nog eens extra duidelijk aan het licht. De verkoop van cannabis in gedoogde coffeeshops is toegestaan, maar het telen en leveren aan coffeeshops niet. Dát vind ik de wereld op zijn kop. Er wordt al jaren over gesproken om dat te reguleren. Gedoogde kwekerijen mogen dan alleen cannabis leveren aan gedoogde coffeeshops en die coffeeshops mogen alleen cannabis inkopen bij gedoogde kwekerijen. Dat is een goede oplossing, waarmee je kunt bereiken dat de teelt die in de coffeeshops terecht komt in ieder geval is geteeld met respect voor de wettelijke voorschriften. Dus dat de stroom eerlijk is betaald, er bij de kweek geen schadelijke stoffen zijn gebruikt, de kwekerij veilig is, er belasting over de inkomsten wordt betaald, dat soort facetten. De Kamerfracties van PvdA, D66 en VVD, en burgemeester Leers van Maastricht hebben daarvoor in 2005 het Manifest van Maastricht opgesteld. Daarin worden de BIGHLB-criteria gepresenteerd, waarmee dat kan worden bereikt. Die afkorting staat voor Boekhouding, Informatieverstrekking, Geen bestrijdingsmiddelen, alleen Hennepplanten, alleen Levering aan coffeeshops en deugdelijke Bedrijfsvoering.

Voltooiing van het gedoogbeleid is dus in het belang van de volksgezondheid?

Ja, want over de cannabis die nu gedooft in coffeeshops wordt verkocht, kan niemand binnen de overheid een zinnig woord zeggen. Als je het gebruik en de verkoop in coffeeshops gedooft, is er voor de overheid ook een rol weggelegd om te controleren of er bijvoorbeeld geen schadelijke stoffen in die cannabis zitten, zoals bestrijdingsmiddelen. Er zijn ook gevallen bekend van telers die de cannabis verzaarden met fijn geslepen stukjes metaal, om het gewicht te laten toenemen om er meer geld aan te kunnen verdienen.

Als het gedoogbeleid gecomplementeerd is, mag je wat mij betreft de dan nog bestaande illegale hennepsteelt, met stroomdiefstal, brandgevaarlijke situaties, bestrijdingsmiddelen en dergelijke, keihard aanpakken. Die illegale telers hebben dan een alternatief, ze hebben er dan voor gekozen om niet de levering van coffeeshops te verzorgen, maar in het illegale circuit te opereren.

Hoeveel effect heeft het 'reguleren van de achterdeur'? In slechts twintig procent van de gemeenten worden coffeeshops gedooft.

In de gemeenten die coffeeshops niet toelaten is alles illegaal. Het gedogen van coffeeshops geeft de mogelijkheid de verkoop van cannabis aan bepaalde voorwaarden te verbinden, zoals de minimumleeftijd van achttien jaar. Dat is bij illegale verkoop aan consumenten echt niet zo. Voltooiing van het gedoogbeleid levert alleen maar meer voordelen op. Dat is een argument om coffeeshops juist wel toe te laten.

Oud-minister Hoogervorst zei afgelopen januari nog dat een tolerant softdrugsbeleid steeds minder voor de hand ligt. Wat verwacht u van het huidige kabinet?

Ik denk dat zowel voor het afbreken als het uitbreiden van het huidige beleid geen meerderheid in de Tweede Kamer zal zijn. Dus blijven we op de middenweg waar we nu opzitten. Dat is niet consequent, maar beter dan niets.

Bert Platzer

Stef Bergmans:

De juridische gevolgen van hennepsteelt in (huur)woningen. Verdere regulering – een verbetering van het softdrugsbeleid. Celsus Juridische Uitgeverij, Tilburg. ISBN 978 90 8863 006 4. Prijs: € 25,50.

STAATSCOURANT
SINDS 1814

Redactie

Wvd. hoofdredacteur: drs. W.M.C. de Jong;
Eindredacteur: P.C.M. Brouwers

Redactieadres: Redactie Staatscourant
Postbus 20020, 2500 EA Den Haag
Bezoekadres: Prinses Beatrixlaan 116,
2595 AL Den Haag
telefoon: 070-378 96 39; fax: 070-385 55 05
e-mail: staatscourant@sdu.nl
internet: www.staatscourant.nl

Advertentieafdeling: P.G.J.M. Driessen
Een brochure met tarieven en voorwaarden van advertenties wordt op aanvraag toegezonden. Kopij voor advertenties richten aan: Advertentieafdeling Staatscourant, Postbus 20020, 2500 EA Den Haag
telefoon 070-378 95 46; fax 070-385 27 89
e-mail: adv.staatscourant@sdu.nl

Op alle opdrachten tot plaatsing van advertenties in de Staatscourant zijn de Advertentievoorwaarden Staatscourant van toepassing, gedeponeerd bij de Kamer van Koophandel Haaglanden onder nummer Hr. 27124000. Eventuele Algemene Voorwaarden van de opdrachtgever worden niet aanvaard.

Abonnementen: De Staatscourant verschijnt op werkdagen en is onderdeel van het pakket Sdu Wet & Recht. De prijs van een jaarabonnement is € 325; halfjaarabonnement € 170; kwartaalabonnement € 87,50. De prijs van een los nummer is € 4,05. Deze prijzen zijn exclusief BTW en inclusief verzend- en administratiekosten. Het is mogelijk een gratis en vrijblijvend proefabonnement te nemen.

Sdu Klantenservice: tel. 070-378 98 80;
fax: 070-378 97 83; e-mail: sdu@sdu.nl

Uitgever:

drs. M.R. Bom (070-378 98 77)

De Staatscourant is een uitgave van Sdu Uitgevers bv, Den Haag.

Alle auteursrechten en databankrechten ten aanzien van (de inhoud van) deze uitgave worden uitdrukkelijk voorbehouden. Deze rechten berusten bij Sdu Uitgevers bv c.q. de betreffende auteur.

De publicatierechten van werken van beeldende kunstenaars aangesloten bij een CISAC-organisatie zijn geregeld met Beeldrecht te Amstelveen.

In het geval van ontruiming van hennepkwekerijen wordt vaak onterecht gebruik gemaakt van spoedeisende bestuursdwang, vindt jurist Stef Bergmans. Foto: HH/Peter Hiltz